

PREFAȚĂ

Ediția Cartei Albe a IMM-urilor din România din 2022 încorporează **cel de-al douăzecilea raport de cercetare anual**, realizat consecutiv de către Consiliul Național al Întreprinderilor Private Mici și Mijlocii din România-confederație patronală reprezentativă la nivel național pentru IMM-uri. Volumul încorporează cele mai recente, cuprinzătoare, ample și aprofundate, analize și proiecții referitoare la sectorul de IMM-uri, care are o contribuție determinantă la generarea de locuri de

muncă și de PIB în România, în contextul economico-social complex, puternic marcat de criza Coronavirus și războiul din Ucraina.

În conceperea și elaborarea Cartei Albe a IMM-urilor din România în 2022, pe lângă problematica specifică IMM-urilor s-a avut în vedere situația economico-socială națională influențată de pandemia Covid-19 și războiul din Ucraina, prevederile programului Guvernului, Strategiei UE, Programului UE de finanțare 2021-2026, Pachetul special de finanțări UE 2021-2026 pentru contracararea pandemiei actuale, Small Business Act și ultimele evaluări semestriale efectuate de Comisia Uniunii Europene, documente strategice care marchează major evoluția IMM-urilor din Europa și implicit din România. La fel ca în ultimii ani, actualul raport de cercetare se rezumă numai la analiza IMM-urilor pe baza interviuării și chestionării în prima parte a anului 2022, a întreprinzătorilor și managerilor din IMM-uri - **1194**.

Principalele categorii de analize încorporate în ediția 2022 a Cartei Albe a IMM-urilor sunt următoarele:

a) **evaluarea și examinarea aprofundată** a situației IMM-urilor din România pentru anul 2022 la nivel național, 13 regional, sectorial și județean;

b) **studierea IMM-urilor și a celorlalte întreprinderi din România, cu accent asupra recentelor performanțe:**

- de ansamblu;
- comerciale;
- financiare;
- inovaționale;
- informatico-digitale;
- sociale.

c) **reliefarea esențializată a problematicii IMM-urilor**, fiecare capitol finalizându-se cu o selecție de aspecte semnificative;

d) **proiectarea în finalul lucrării a unui set de priorități și modalități strategice și tactice** în vederea eliminării/diminuării principalelor dificultăți cu care se confruntă sectorul IMM-urilor din România, diminuării impactului pandemiei Covid -19 și războiului din Ucraina și valorificării la un nivel ridicat a oportunităților economice naționale și internaționale. Elementele cuprinse în capitolul final reflectă strategia CNIPMMR pentru perioada 2021-2024, adoptată la ultima Convenție Națională și analizele recente realizate pe parcursul anilor 2020-2022.

Valoarea, actualitatea și utilitatea volumului pot fi sintetizate în următoarele fațete majore:

- prezentarea ultimelor evoluții economico-sociale, așa cum sunt percepute de către întreprinzătorii din România în prima parte a anului 2022;
- punctarea principalelor probleme cu care se confruntă IMM-urile în primăvara anului 2022, inclusiv a celor generate de pandemia Covid-19 și de războiul din Ucraina;
- caracterizarea esențializată a întreprinzătorilor din România, așa cum se prezintă ei în complexa situație actuală;
- reliefaarea unor caracteristici constructive și funcționale majore de natură managerială, comercială, financiară, informatico-digitală, inovațională, umană, ale IMM-urilor din România, global și pe anumite tipologii (dimensionale, sectoriale, teritoriale, juridice etc.);
- punerea la dispoziția factorilor decizionali de la toate eșaloanele economiei și a specialiștilor în domeniu, a unui set de priorități și modalități strategice și tactice privind ieșirea din criza generată de pandemie și relansarea sectorului de IMM-uri în condițiile trecerii la economia bazată pe cunoștințe și digitalizării.

Elementele enumerate ne îndreptățesc să afirmăm și să subliniem că lucrarea - **Carta Albă a IMM-urilor 2022**, realizată de **Consiliul Național al Întreprinderilor Private Mici și Mijlocii din România (CNIPMMR)**, reprezintă, la fel ca și în anii precedenți, cel mai cuprinzător studiu al IMM-urilor din România, bazat pe informații privind, în special, situația firmelor în prima parte a acestui an. În mod firesc, atât analizele cât și concluziile au fost influențate substanțial de efectele multiple și fluide ale pandemiei Covid-19 și războiului din Ucraina, așa cum s-au manifestat ele în prima parte a anului 2022. Volumul oferă elemente esențiale necesare cunoașterii și valorificării marelui potențial economic și social al IMM-urilor în vederea accelerării depășirii dificultăților actuale și creșterii competitivității lor.

Grupurile țintă cărora le este destinat raportul de cercetare încorporat în Carta Albă a IMM-urilor 2022 sunt:

- întreprinzătorii și managerii din IMM-uri, care pot utiliza numeroasele informații privind mediul întreprinzător și bunele practici manageriale, în vederea creșterii funcționalității și performanțelor firmelor în care lucrează;
- organismele administrației centrale și locale cu atribuții în domeniul economic;
- organizațiile de IMM-uri, celelalte organizații patronale și sindicale naționale, de ramură și teritoriale ș.a.;
- liderii politici la nivel național, regional și local, interesați în realizarea unui mediu de afaceri favorizant agenților economici și implicit în dezvoltarea economico-socială a României;
- cadrele didactice și studenții din domeniul economic, tehnic și juridic
- mass-media națională, regională și județeană care abordează problematica economico-socială;
- organizațiile și organismele internaționale interesate de starea și evoluția mediului de afaceri din România, de evoluția performanțelor IMM-urilor și ale economiei României.

Mulțumim în mod special autorilor lucrării, cadre didactice de la ASE, specialiști și colaboratori ai CNIPMMR – prof. univ. dr. Ciprian Nicolescu, prof. univ. dr. Simion Cezar Petre, Denisa Samek, Daniel Urțu și Camelia Cristof. În elaborarea volumului de cercetare s-au utilizat rezultatele valoroase ale analizelor elaborate de președintele CNIPMMR, Florin Jianu, ceilalți membri ai Biroului Permanent și a

specialiștilor din aparatul central al organizației și din Departamentele Proiecte, Juridic și Contabilitate, cărora le mulțumim și în acest mod.

Un aport notabil la realizarea acestui volum l-a avut domnul Dragoș Pufulete, care a asigurat realizarea prelucrării electronice a informațiilor obținute prin chestionare și doamna Camelia Cristof, care a coordonat redacțional lucrarea.

Prin competența și eforturile acestor specialiști au fost depășite cu succes problemele complexe și dificile asociate întotdeauna unei lucrări care are în vedere un eșantion național de întreprinderi, consultate prin interviu directă și online a întreprinzătorilor, a căror receptivitate și implicare au fost marcate de complexa situație economică, politică și socială actuală. În elaborarea lucrării am fost confrunțați și cu unele situații în care întreprinzătorii nu au răspuns la toate întrebările, iar reprezentarea unor zone ale țării a fost inegală, ceea ce a impus anumite modificări de structurare și de analize, comparativ cu anii precedenți.

În final, adresăm mulțumirile noastre întreprinzătorilor chestionați, unei părți a membrilor Biroului Permanent al CNIPMMR și cadrelor didactice de la Facultatea de Management de la ASE București, fără al căror suport nu ar fi fost posibilă elaborarea acestei lucrări, esențială pentru dezvoltarea IMM-urilor, ajunsă la a XX-a ediție.

În mod firesc este necesar să menționăm implicarea **următorilor parteneri:**

- **FONDUL NAȚIONAL DE GARANTARE A CREDITELOR PENTRU IMM-uri – FNGCIMM**
- **BCR**
- **ALPHA BANK**
- **EXIMBANK**
- **SODEXO ROMÂNIA**
- **GROUPAMA ASIGURĂRI**

care au asigurat o parte apreciabilă din resursele financiare necesare realizării acestei complexe lucrări, ce reprezintă un material indispensabil pentru toți cei care decid și acționează în sectorul IMM-urilor și în mediul întreprinzătorial al acestora.

**Prof. univ. dr. emerit
Ovidiu NICOLESCU
Președinte de onoare CNIPMMR
Președinte al Societății Academice de
Management din România**

București, Septembrie, 2022

CUVÂNT ÎNAINTE

Carta Albă a IMM-urilor din România ajunge anul acesta la cea de-a XX-a ediție și rămâne publicația de referință a Consiliului Național al Întreprinderilor Private Mici și Mijlocii din România, utilizată ca suport în redactarea politicilor publice și a numeroaselor publicații naționale și internaționale.

An de an, cercetarea intervievează, de regulă, **peste 1000 de antreprenori din toată țara** și transpune situația de ansamblu a companiilor, profilul antreprenorului, dificultățile cu care se confruntă, modalitățile în care acestea se finanțează sau tendințele anului în curs în materie de internaționalizare, digitalizare sau trainingul resurselor umane.

Anul acesta, **1 din 2 antreprenori găsesc situația de ansamblu a mediului economic din România în perioada actuală stânjenitoare dezvoltării afacerii**, acesta fiind marcată de dificultăți precum **inflația (45,82%** dintre firme), **incertitudinile evoluțiilor viitoare (43,36%), birocrăția (40,90%), calitatea slabă a infrastructurii (33,43%), concurența nelocală (33,33%), creșterea nivelului cheltuielilor salariale (31,76%) sau fiscalitatea excesivă (31,56%)**.

Prin rezultatele cercetării noastre, subliniem importanța unor planuri sistemice de redresare economică și reziliență, susținerea mediului de afaceri, cu precădere a IMM-urilor, reprezentând cheia relansării economice. De altfel, principalele nevoi de finanțare a IMM-urilor pentru perioada de programare 2021-2027 se referă la **finanțarea stocurilor și capitalului de lucru (58,32%), investiții în echipamente, tehnologie sau imobiliare (54,34%) dar și dezvoltarea unor produse, servicii sau accesarea unor noi piețe (24,32%)**.

Suntem o voce activă a mediului de business românesc, o organizație puternică definită de substanța politicilor publice pe care le susținem, de numărul și calitatea membrilor noștri, dar și de influența pe care o avem în creionarea unui mediu economic corect, predictibil și competitiv. De la o ediție la alta, identificăm noi recomandări pe care să se bazeze viitoarele politici publice, și în acest an, un capitol consistent adresând soluții pentru revenirea economică.

În contextul complex generat de creșterea prețurilor la energie și combustibil, creșterea de peste 15% a inflației, precum și de războiul de la granițele României, **46,47% din antreprenorii români intenționează să apeleze la fonduri nerambursabile**, lucru care denotă faptul că există o nevoie din partea mediului de afaceri de programe de independență energetică, programe de stimulare a investițiilor, programe de pregătire a angajaților sau de programe de finanțare a capitalului de lucru și a echipamentelor.

Devenind deja o tradiție a parteneriatului nostru, în final adresăm mulțumiri partenerilor BCR, FNGCMM, ALPHA BANK, Eximbank, SODEXO și

GROUPAMA Asigurări pentru efortul depus în realizarea cercetării ce reprezintă un instrument deosebit de valoros pentru mediul antreprenorial și public din România.

București, Septembrie, 2022

Florin Jianu
Președinte CNIPMMR